

KUGLOWAĆ (35) *vb impf*

o oraz a jasne.

inf kuglować (10). ◇ *praes 3 sg* kugluje (11). ◇ *3 pl* kuglują (8). ◇ *praet 3 sg m* kuglował (1). ◇ *3 pl m pers* kuglowali (2). ◇ *fut 2 sg m* będziesz kuglował (2). ◇ *con 3 sg m* by kuglował (1).

Sł stp, Cn notuje, Linde XVI – XVII w.

1. *Grać, robić widowisko (o grze aktorskiej); gesticulari Calag, Cn; agere mimum Cn (5) : Spiegelfechten. Kuglować. Pochutniwać łobą. Gesticulari. Calag 457a.*

kuglować czym (3): Pilarius, Kuglarz który piłkami á kubkami kugluje. Mącz 299c, 51d; RejZwierc 17v.

W połączeniu szeregowym (1): Bo trudniejszyżać ieść rzecz po powrozich łatác/ pod wodami chodzić/ zatonęłe rzeczy wnośić/ nád przyrodzenie łkakác/ kuglować/ álbo drwom kázác nadobnie piłkác RejZwierc 78v.

Szereg: »kragancować albo kuglować« (1): Chironomus, Ten który rękómá vozi krágáncowác/ álbo kuglowác. Mącz 51d.

2. *Spędzać czas na zabawie, rozrywce, bawić się, baraszkować (10) :*

a. O ludziach (8) : [dzieci] łkaczą by Kozłętá/ á zázwdy kuglują/ Dobrá mył z łáfką Páńfką/ iafnie okázuią. RejZwierc 135; RejZwierc 32v.

kuglować z czym (1): Wiedżiono przy nim [przy królu] zmyślnych máłpiąt dwoie [...] Z ktorými on więc podczas w namiécie kuglował. Kiedy nie miał co czynić/ álbo fię fráłował. KmitaSpit A4.

W połączeniu szeregowym (1): Táńczyć/ łkakác/ kuglować/ zás łkoczyć do boiu. PaxLiz D.

W porównaniu (1): A iełlic iełzče Pan Bog dziatki dał/ toć iuż iáko błazenkowie kuglują RejZwierc 111v.

Szereg: »igrać, kuglować« (1): [król z małpiętami] w namiécie kuglował. Kiedy nie miał co czynić álbo fię fráłował. Ale Krolu nie igrać/ nie kuglować łtroynie/ Chcełzli ábyś zwycięłstwo otrzymał ná woynie. KmitaSpit A4.

a. Tańczyć, skakać [przed kim] (2) : Tám drugi choć nie młody przed Bogi kugluie. Prot C3.

Zwrot: peryfr. »przed diabły kuglować« = służyć diabłom, być im posłusznym (1): przed tym przed Dyabły/ wiele kuglowáli HistHel C.

b. O zwierzętach (2) : Ofieł co chciał kuglowác. RejFig Ee.

kuglować czym (1): Bowiem kto fię rozumem s cnotą nie łpráwuie/ Iełł kotek ná łáncułzku co włzytkim kugluie. RejWiz 47v.

3. *Robić sobie z kogo lub czego przedmiot rozrywki, bawić się czym, kpić z kogo; prześladować, przymuszać, zniewalać; często z odcieniem iron. (15) :*

kuglować z kogo (2): Niezleć z drugich kuglowác/ ále pánie dutku/ Chcełzli fię s Soyki náłmiać/ nie mieyje łam czubku. RejFig Bb7v, Bb7v.

kuglować sobie (3): RejZwierc 128; RejAp 166; gdy fię zálfię [czart] vda miedzy drobnieyłze/ to łobie imi [ludźmi] kugluie iáko łátkámi/ iedny powádzi/ drugie popoi RejPos 331v.

kuglować kim (5): A thám im [człowiekiem, który nie dba o Boga] Więc kugluie [rota z piekła] iáko chce powoli RejWiz 95; RejZwierc 128; RejPos 331v, 332v; RejZwierc 232v.

kuglować nad kim (1): Pan mu [czartowi] tego dopuścza nád thymi ktorzy wiary nie dzierzą iemu [...] / áby łobie nád nimi kuglował wedle woley á podobánia łwego. *RejAp* 166.

kuglować z kim (2): on łrogi czárt á łprzeciwnik iego [Boga] / gdy iuż Pan odstąpił od niego [od człowieka] / vmie z nim kuglować á przewodzić nád nim włzytko wedle woley łwoiey. *RejPos* 102v; Przydzie czas aż nie ładzą / bowiem zálzły łwiętá. A iefliże też ładzi / więc delibereue / Prokurator z nędznikiem by z málpą kugluie. *RejZwierc* 244.

W porównaniach (3): nász Polak nie mądr aż po łzkodzye. S przodku mu miodem mázá / á potym okuiá / To iuż iáko Miedźwiedzyem / łobyie im kugluiá. *RejZwierc* 128; *RejPos* 331v; *RejZwierc* 244.

W przen (5) :

kuglować kim (3): łwiát rozlicznie włzytkimi kugluie / Iednym łrogość / á drugim łáfkę okázuie. *RejWiz* 127, 104v.

kuglować z kim (2): Vczyń gwał ł przyrodzeniu / widzisz żeć woiuie / A rozlicznie s tym łwiátem ták z námi kugluie. A nie dáy łie vwodzić w ładne márne łpráwy / Zyw łobie ták pocźciwie iáko człowiek práwy. *RejWiz* 81; *GrabowSet* N.

W przeciwstawieniu: »kuglować ... szanować« (1): Widząc / iák czály z dobrymi kugluiá / Gorłzych łzánuiá. *GrabowSet* N.

W porównaniu (1): Fortuná gdy pochlebuie / Iuż pewnego więźniá czuie / Ktorem by Málpá kugluie *RejZwierc* 232v.

a. *O ślepym i bezkrytycznym wypełnianiu czyjej woli* (1) : [czart] kugluie [ludźmi] iáko łátkámi / iedny powádzi / drugie popoi iż kugluiá wedle myłli iego *RejPos* 331v.

4. *Błaznować, swawolić, robić co się podoba* (3) : Alic włzyłcy kugluiá / álic włzyłcy błáźni. *RejWiz* 29v; iefli ták długo bedziesz kuglował / á nie dałz łie w łáfkę Páná łwego / [...] iuż oczy twoie máią być zállepione *RejPos* 198v, 192v.

5. *Żarty stroić [czym]* (1) : Pátrzay iáko to cnotá zle długo kuglować / Bo s tą iedno do włtydu mułi áppelować. *RejFig* A3.

6. *Wymigiwać, wykręcać się; tu w przen [czym]* (1) : Możeć v inłzych łádown dobrze łobie tułzyć / Lecż od Pánłkich dekretow bárzo trudno rułzyć. Trudno więc thám kuglować małz áppelláciá / Bo áni łie obaczyłz přetko cie tám zmyiá. *RejWiz* 124v.

Synonimy: **1.** *kragancować*; **2.** *bawić się, krotochwilić*; **2. a.a.** *plęsać*; **5.** *błaznować*; **6.** *żartować*.

Formacje współrdzenne: *nakuglować się, rozkuglować się, wykuglować, wykuglować się.*

Cf **KUGLOWANIE**